

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
(กรณีตัวเลขอารบิกถือเป็นอักษรไทยหรือไม่)

หนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สร.๐๒๐๓/๓๘๓๑ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า กรุงเทพมหานครได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง ตัวเลขอารบิกถือเป็นอักษรไทยหรือไม่

กรณีปรากฏว่า เจ้าของโรงภาพยนตร์สุริยาเจียเตอร์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ได้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประเมินภาษีป้ายซึ่งมีข้อความว่า สุริยาเจียเตอร์ วงเวียนใหญ่ โทร. ๖๗๗๒๗-๘ ตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๗๖๐ บาท (ห้าพันเจ็ดร้อยหกสิบบาทถ้วน) ซึ่งไม่ถูกต้อง เพราะป้ายของผู้ทธรณ์เป็นป้ายตาม (๑) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว คือเป็นป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ผู้ทธรณ์จึงขอให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขการประเมินเสียใหม่ และขออนุมัติยกเลิกการเสียภาษีป้ายระหว่างรอคำวินิจฉัยอุทธรณ์ด้วย

กรุงเทพมหานครเห็นว่า ป้ายดังกล่าวไม่เป็นป้ายที่มีอักษรไทยล้วน เพราะมีตัวเลขอารบิกรวมอยู่ด้วย ต้องถือเป็นป้ายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

การที่กรุงเทพมหานครถือว่าตัวเลขอารบิกเป็นตัวอักษรก็โดยการตีความเนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ไม่ได้นิยามคำว่า ตัวอักษร ไว้โดยชัดแจ้งให้หมายความรวมถึงตัวเลขด้วย การตีความดังกล่าวจึงต้องอาศัยพจนานุกรมและบทกฎหมายที่ใกล้เคียง ดังนี้

พจนานุกรมให้ความหมาย อักษร ว่า ตัวหนังสือ วิชาหนังสือ คำ เสียง สระพยัญชนะ

กฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๖ (๑๗) บัญญัติว่า จดหมายนั้นท่านหมายความว่า เครื่องหมายแทนถ้อยคำหรือจำนวนเลข ไม่ว่าทำด้วยวิธีที่ขีดเขียน จารึก หรือพิมพ์ และถ่ายด้วยวิธีใด ๆ เครื่องหมายเช่นนี้นับเป็นจดหมาย และมาตรา ๖ (๑๘) บัญญัติว่า หนังสือนั้นท่านหมายความว่าบรรดาจดหมายที่จะใช้เป็นพยาน แห่งถ้อยคำที่เขียนไว้แล้วได้

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๗) บัญญัติว่า เอกสารหมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผังหรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพหรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๑/๒๕๗๐ ระหว่างอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์

นายเร่ง นวลศรี จำเลย วินิจฉัยว่า เครื่องหมายซึ่งเจ้าของประทับไว้บนไม้ขนสักเป็นหนังสือ

และเมื่อคำที่ออกเสียงของตัวเลข ๑,๒,๓,๔, ฯลฯ เหล่านี้ ก็เป็นคำที่ออกเสียงแทนตัวอักษรหนังสือ (หนึ่ง สอง สาม สี่ ฯลฯ) จึงถือได้ว่าตัวเลขอารบิกเป็นตัวอักษร แต่เมื่อถือว่าเป็นตัวอักษรแล้วก็ฟังได้ว่าไม่ใช่ตัวอักษรไทย แต่เป็นอักษรต่างประเทศซึ่งใช้กันเป็นสากล

ฉะนั้น กรุงเทพมหานครจึงเห็นว่า ป้ายที่มีอักษรเลขอารบิกเป็นป้ายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายดังกล่าวข้างต้น แต่เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปโดยถูกต้องและมีระเบียบปฏิบัติในกรณีเช่นนี้โดยแน่ชัด กรุงเทพมหานครจึงขอหารือว่า ความเห็นของกรุงเทพมหานครดังกล่าวเป็นการถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๓ ฝ่าย คือ

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า เลขถือได้ว่าเป็นอักษร แต่เลขอารบิกไม่ใช่อักษรไทย ป้ายในกรณีที่ถามนี้จึงต้องเสียภาษีป้ายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ เนื่องจากเป็นป้ายที่มีอักษรไทย ปนกับอักษรต่างประเทศ

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่า เลข (ทั้งไทยและอารบิก) ถือไม่ได้ว่าเป็นอักษร แต่เป็นเครื่องหมายจำนวน ป้ายในกรณีที่ถามนี้จึงต้องเสียภาษีป้ายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ เนื่องจากเป็นป้ายที่มีอักษรไทย ปนกับเครื่องหมาย

ฝ่ายที่ ๓ เห็นว่า เลขถือไม่ได้ว่าเป็นอักษร และไม่เป็นเครื่องหมายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ เพราะเครื่องหมายตามนี้ (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายดังกล่าวจะต้องหมายถึงเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าตามบทนิยามคำว่า ป้าย เลขโทรศัพท์ในกรณีที่ถามนี้ไม่เป็นเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า จึงจะเก็บภาษีป้ายตาม (๒) ไม่ได้ จะต้องเสียภาษีตาม (๑) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ

โดยที่มีความเห็นแตกต่างกันเช่นนี้ กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘ จึงมีมติว่าสมควรเสนอให้ที่ประชุมกรรมการร่างกฎหมายครบคณะได้พิจารณา เนื่องจากเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีจากประชาชน

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมาก มีความเห็นว่า

(๑) พระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ มิได้มีบทบัญญัติเรื่องเลขไว้เป็นพิเศษ การตีความว่า เลขเป็นอักษรหรือไม่จะต้องตีความตามความหมายธรรมดา

(๒) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของคำว่า อักษร ไว้ว่า ได้แก่ตัวหนังสือ วิชาหนังสือ คำ เสียง สระพยัญชนะ แต่มิได้ให้ความหมายรวมถึงเลขด้วย ฉะนั้นเลขจึงไม่เป็นทั้งอักษรไทยและอักษรต่างประเทศ จะเก็บภาษีป้ายในกรณีที่เป็นปัญหานี้ในฐานะเป็นป้ายที่มีอักษรไทย ปนกับอักษรต่างประเทศตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ไม่ได้

(๓) ปัญหาต่อไปก็คือเลขเป็นเครื่องหมายตามนัย (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายหรือไม่ กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากเห็นว่า เครื่องหมาย ตามที่บัญญัติไว้ใน (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายนั้น ต้องหมายถึงเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ฯลฯ แต่ไม่หมายถึงเลขโทรศัพท์ ดังนั้น จะเก็บภาษีป้ายในกรณีที่เป็นปัญหานี้ในฐานะเป็นป้ายที่มีอักษรไทยปนกับเครื่องหมายไม่ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากจึงเห็นว่า เลขไม่ใช่อักษร และเลขโทรศัพท์ในกรณีที่เป็นปัญหานี้ไม่เป็นเครื่องหมายตาม (๒) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ป้ายในกรณีนี้เป็นป้ายที่มีอักษรไทยล้วน ปนกับเลขซึ่งไม่เป็นทั้งอักษรและเครื่องหมาย จึงต้องเสียภาษีป้ายตาม (๑) ของบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๑๖